

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 12 hónapra 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Barabás Béla.

Élete 75-ik esztendejét töltötte be decem-
 hava 12-ik napján Barabás Béla. Van-e,
 nevet nem ismeri? Magyarok lakta terü-
 len nincs. Hiszen 40 éven át mindig a ma-
 rság érdekéért dolgozott ő, elől harcolva a

szemben és elől-
 a a békés mun-
 an. A Székely-
 tről az alföldre
 emazott nemes
 helycsalád ivadé-
 Apja: Barabás
 r. modorában
 szerü, de tekin-
 ben jelentős ipa-
 volt Aradon. —
 en a városban
 tett Barabás
 — A magyar
 ota tövében,
 lében annak a
 helynek, me-
 hős vértanuk
 a avatott a ma-
 szivek ke-
 tének Pantheon-

őreg Barabás
 a mindennapi
 a mellett időt szakított magának arra,
 az iparosság műveléséről gondolkozzék
 ad fejlődéséért buzgalkodjék. Szép bi-
 téka ennek az a levélváltás, mely az
 Barabás és Kossuth Lajos között közel
 vel ez előtt a magyar közművelődés kér-
 l folyt. Ezelőtt több, mint 44 évvel ezt
 let Barabás Béla engedelméből, Bartha
 s szerkesztői utasítására én másoltam

le a kolozsvári Ellenzék számára. Így kelet-
 kezett ismeretségünk, melynek évtizedeket
 átölelő tartamán sokszor találkoztam Barabás
 Bélával, hol mint közharcos a küzdelemben,
 hol mint munkatárs a tevékenységben, olykor
 mint ellennézet képviselője is.

Barabás Béla.

Egyéniségének
 nemes egyszerűsége, föllépésének va-
 rázsillatos közvet-
 lensége sokszor meg-
 kapott és lebilin-
 cselt. Szónoki sike-
 reiről, politikai te-
 vékenységének ne-
 vezetesebb mozza-
 natairól sokszor
 szólottam. Itt hadd
 emeljem ki közéleti
 egyéniségének egy
 olyan vonását, me-
 lyet eddig talán alig
 méltatott valaki, de
 amely a magyarság
 jelenlegi helyzeté-
 ben különös megbe-
 csülést igényel s a
 legnagyobbtól a leg-

kisebbig mindenkit arra kötelez, hogy ki-
 sértse meg ebben is követni, mint mestert, az
 immár 75 éves Barabás Bélát.

Tóth Kálmánról a Pelófi Sándort követő
 dalosok egyik legkedvesebbjéről jegyzte fel
 az irodalomtörténet, hogy élelapot szerkeszt-
 vén Bolond Miska cím alatt, a címlapra jel-
 igeként írta fel: „Ne hánts a magyart!” Ezt a
 jelmondatot aztán a legszigorubb komolyság-

gal követte s nem csak a magyarság ellenségeivel szemben érvényesítette, mint olykor megtorlást követelő alapigét, hanem befelé is, azzal, hogy a heves pártküzdelmek során is kerülni igyekezett magyar testvéreivel szemben minden bántalmat, sőt védelmébe vette a megtámadottakat, mégha politikai ellenfelei voltak is.

Tóth Kálmán egy bajai iparos fia volt s Barabás Béla az aradi iparos fia, mintha egészben Tóth Kálmánt követte volna a politikai küzdelmek során. Sohase kereste, sőt lehetőleg elkerülte a személyes harcokat. — Nem szerette bántani, ki a magyarságban testvére volt. Ez predestinálta talán arra, mikor a régi magyar politikai élet harcai (1906.) már-már kritikus jelleget öltöttek s úgy látszott, hogy a nemzet és királya nem értvén meg egymást, a belső harcok egyik leg-súlyosabbika következik el: odaálljon az elkeseredett ellenfelek közé s létrehozza köztük a minden oldalról kilátástalannak látszó békét.

Ez volt a Barabás Béla 40 éves közpályájának legnevezetesebb állomása. Forduló pontot jelentett a magyar történelemben s ez a pont az ő nevét viseli. Deák Ferencig kell visszamennünk, hogy hasonló jelentőségű mozzanatra akadjunk. És amint Deák Ferenc páratlan szerénységgel és ritka önzetlenséggel utasított el magától minden külső dísz és kitüntetést, mely a korszakalkotó kiegyezési műért illethette: úgy Barabás Béla is megmaradott egyszerű polgárnak azután is, hogy a nemzet és király békéjének tető alá hozatalával az új korszak megnyitását elősegítette. Csak a megcsontosodott öreg katona, Fejérváry Géza báró ajándéka: az ezüstbe foglalt tulipán, mint a nemzeti küzdelem jelképe maradt emlékül Barabás Bélának élete nevezetes időszakából. A tulipán, a lebediai sikok virága, melyet a nép egyszerű tömegei ősidők emlékeként őriztek meg ládáikon. Az egyszerű tömegek nemzetfenntartó erejét jelképezi a tulipán és Barabás Béla a demokratikus vívmányok létesítésére kilátást nyújtó új korszak megnyitásával, annak a nemzetfenntartó őserőnek termékenyítő hatását juttatta érvényre. Demokrata volt a márciusi eszmék értelmében, anélkül, hogy annak hirdette volna magát. Népeért küzdött népével s nem szünt meg küzdeni azóta sem. Ma már 75 év van vállain, de a küzdelemtől ma sem tartja távol magát. Új erőt merít hozzá a né-

pével való érintkezésből. Bizony mon nektek, hogy megadatik neki, mint Sim-nak, a dicsőség, hogy lássa születését a kornak, mely a béke, szabadság és egyet-márciusi szentháromságának jegyében vel együtt az egész világnak megújul-jelent.

Váradi Au

A kisebbségek véde

— Dr. Balogh Artur könyve a Magyar könyvtárában. —

A legtöbb újságolvasó, a legtanultal-ny van, hogy a kisebbségi jogokat val- nagyon távoli, ködös nemzetközi ügynek ta Nagy politikának, melyről szó van a Ne- tek Szövetségének tanácskozásaiban, m- terek és diplomaták tárgyalásaiban. Azt a- vetlen kapcsolatot, melyben a polgár mi- napos életében jogrendszerével van, a ki- ségi jogok dolgában aligha érzi valaki. E- ségtelenül baj és hiányosság.

Ezen a bajon segít dr. Balogh Artu- csiny könyve, mely a múlt év végén meg a Magyar Nép népszerű könyvsor- ban. A kitünő szerző kétségen kívül a kalmasabb volt arra, hogy ezt a nem kö- feladatot megoldja. A kérdés anyagát nála jobban nem ismeri, nemcsak Erdé- hanem nemzetközi viszonylatban sem. I- pedig gyakorlatban és elméletben egy- A kisebbségi jogoknak első komoly el- feldolgozása és rendszerbe foglalása B- Artur nevéhez fűződik. Ennek a művé- lentőségét mi sem bizonyítja jobban, mi- hogy munkája német és francia kiadót- lált. Balogh Artur azonban gyakorlat- foglalkozik a kisebbségi jogok érvénye- vel: évek óta ő az erdélyi magyarság- nek szóvivője a nemzetközi fórumok- magánál a hivatalos Nemzetek Szövets- is ő képviselte eddig azokat a panaszoka- lyekben az erdélyi magyarság a kise- szerződések kezésének, a Nemzetek Sz- gének közbelépését kérte.

Az a kis könyv, amelyről most sz- magán viseli ezeknek a tapasztalatok- ennek a tudásnak bélyegét. Az a vilá- és szabatosság, valamint egyszerűség, a- a kis könyv ezt a nagy és eléggé bor- anyagot tárgyalja, a kisebbségi olvas-

mára elvégzi azt a munkát, melyre egyedül sohasem volna képes. Gyakorlati kapcsolat teremt mindennapi élete és elméleti jogai között, megmutatja világosan a Genf-be vezető utat és meggyőz arról is, hogy ennek az utnak egészen kézzelfogható gyakorlati jelentősége van. Ugyanakkor azonban megmutatja a kisebbségi jogok érvényesítésének módozatait a mindennapos életben is, legelsősorban az által, hogy ezeket a jogokat kormányzati ágakként világosan és szabatosan felsorakoztatja.

Balogh Artur említett nagy munkája világszerte feltűnést keltett tudományos körökben. Ez a kis gyakorlati útmutató az elméletnek alkalmazása a mindennapos életben. Rendkívüli jelenség az, amikor az úttörően ural-

kodó szaktudós tudományának tárgyául kitűnő és pompásan megfelelő elemi iskolai tankönyvet is meg tud írni. Mert ez a könyv valóban az: a kisebbségi jogok elemi iskolai tankönyve. S mivelhogy az erdélyi magyarság egésze ma még ennek az új életiskolának legalsó osztályait járja, mindenki számára kivétel nélkül hasznos és tanulságos lesz, ha ezzel a kis könyvvel minél bensőbb és állandóbb barátságot köt.

A könyv a Magyar Nép könyvtárának 41-ik füzeteként a Minerva kiadásában Kolozsvárt jelent meg, terjedelme 96 oldal. Ára mindössze 18 lej.

Sulyok István dr.

KÜLFÖLD

Bányászsztrájk Angliában.

Csak a délwelszi bányákban sztrájkol 140.000 munkás. Az általános sztrájkot sikerült elkerülni legalább eddig. A bányatulajdonosok és a bányászok kiküldöttjei állandóan tárgyalnak a sztrájk megszüntetéséről s azt remélik, hogy a tárgyalások hamarosan eredményre fognak vezetni.

Újévi üdvözetek. Az új esztendő nem volt gazdag politikai nyilatkozatokban, mint rendszeren. Nagyobbszabású nyilatkozatot egyedül Mussolini tett a Rothermere lord ujságjában. Kijelentette az olasz államférfi, hogy Olaszország komolyan hajlja a békét, de kénytelen egyverkezni, mert a körülötte levő államok állig fegyverben állanak s ő sem maradhat fegyverelenül. Megint hangoztatta, hogy ennek az általános fegyverkezésnek főoka a párizs-környéki békék igazságtalansága s ezért az emberiség békéje megköveteli azok revízióját s különösen Magyarország megcsonti-

tásának jóvátételét. Ezeknek azonban nem háboruban, nem a fegyverek ereje által, hanem békés uton kell bekövetkezniök.

Itt említjük meg, hogy a Népszövetség genfi irodájába megérkezett az első kérvény a trianoni békeszerződés revíziójáért. Tizezer előkelő amerikai polgár adta be a kérvényt s nem magyar származású. Tartalma a határmenti magyarlakta területek visszaesatolása, a vegyes lakosságú területen népszavazás.

Új gazdasági szövetség. Az egész világ gazdasági életét pusztító válság védekezésre kényszeríti minden állam vezető politikusait. Ilyen védekezés az a gondolat is, amely az angol világhírodalom tagjait kíváná egy gazdasági egységbe foglalni. Az ősszel tartott tanácskozáson már komoly alakban nyert kifejezést ez a gondolat, de testet még nem öltött s csak ez év őszén kerül ismét tárgyalásra. Most Európában tárgyalnak gazdasági szövetség megszervezésén négy közép-európai állam vezetői. Magyarország, Németország, Olaszország és Ausztria között alakulna ez a szövetség s célja volna ez államok mezőgazdasági valamint ipari termé-

nyeinek kölcsönös elhelyezése. Ez nagy megkönnyebülést jelentene Magyarország s Ausztria mezőgazdaságának és Németország iparának. A szövetség gondolata már régebbi keletű, de a múlt hó közepén megindult magyar-cseh vámháboru még időszzerűbbé tette megalakítását. Hatása máris megnyilvánul, mert a magyar gabona ára nem csökkent s a magyar pénz is szilárdul áll.

Újabb kommunista szervezkedés. A szovjet urai sehogy sem voltak megelégedve azzal a sok balsikerrel, ami érte a magyarországi kommunista szervezkedéseket. Ezért Moszkvából küldtek egy kiváló vezért, hogy az szervezze meg Magyarország lángbaborítását. Révai Józsefnek hívják a szovjet kiküldöttjét, aki élénk részt vett annak idején a magyarországi vörös uralomban s jó barátja Kun Bélának. Karácsonytájt érkezett Budapestre és nyomban nekifogott a „munkának“, még pedig nagy buzgósággal. A rendőrség azonban hamar tudomást szerzett a dologról, figyeltette Révait s újév után társaival együtt elfogta. Nagyon súlyos büntetés vár rá.

Önkéntes revízió. Belgiumban született meg ez a gondolat. Az ottani flamand-párt vissza akarja adni Németországnak a békeszerződéssel Belgiumhoz csatolt területeket. Kérést is adtak be a kormányhoz ilyen értelemben. Persze ingyen ők sem adnák, csak megfelelő pénzválttságért.

A marnei győző halála. Nyolc napi haláltusa után meghalt a franciák híres hadvezére, Joffre (olv. Zsofr) tábornagy. A világ-

háboru kezdetén a németek óriási rohama elsöpörte Belgiumot, elárasztotta észak-keleti Franciaországot s olyan közelről fenyegette Párizst, hogy a franciák már kiűritéséről gondolkodtak s a kormány is menekülni készült. Ekkor történt, 1914. szeptember havában, hogy Joffre tábornok a Marne folyónál szembeszállott a német hadsereggel s azt öt napos küzdelemben, hét csatában megverve, visszaszorította. A háboru ekkor

alakult át lövészárók háboruvá mert az üldözésre már nem volt elég pihent seregük a franciáknak, a németek pedig beásták magukat. A francia katonai iró szerint ez az ütközet döntötte el a háboru sorsát, mert módra adott a nagyantantnak mindegyike kifejllesztésére.

A kiváló hadvezér temetését nagy pompával folyt le Párizsban s azon az antant hatalmas katonai küldöttségei is részt vettek.

A közigazgatás hibái a parlament előtt.

A Mironescu-kormány jelenleg egy törvényjavaslaton dolgozik, amely a közeljövőben a parlament elé kerül és hivatva lesz módosítani az elmúlt évben készült új közigazgatási törvényt. A kormány tehát ráeszmélt arra, hogy a közigazgatási törvény nem felel meg a követelményeknek. Ez mindenesetre öröndetes jelenség. Ennek ellenére a szóban forgó törvénytervezet aligha lesz olyan szellemű, amely az állam lakóainak igényeit kielégítse. Általában a népkisebbségek voltak azok, akiket súlyosan sértettek a módosításra szoruló törvény egyes intézkedései, tehát elsősorban olyan paragrafusokkal kellene megtoldani a régi törvényt, amely ezeket a kedvezőtlen intézkedéseket kicseréli.

Röviden két pontban foglalhatnánk össze a közigazgatási törvény végrehajtásával előállott sérelmeinket. Először is az önkormányzati jogot nem biztosították a helyi hatóságoknak. Ez azzal a kedvezőtlen eredménnyel járt, hogy a felsőbb politikai tényezők megbénították a közigazgatás ügymenetét. Állításunk alátámasztására megemlítjük az örökéletű ideiglenes bizottságokat. Nagyon sok helyen hiába választották meg a bírót, községi tanácsosokat, a beiktatásuk késik, s az ideiglenes bizottságok a község lakóinak határozott ellenzésével szemben mégis hivatalban maradtak. Sőt, amikor például az Országos Magyar Párt biharmegyei tagozata kérte a prefektust, hogy iktassák be a magyar tanácsstagokat, olyan hangnemben válaszolt és olyan kijelentéseket tett, amelyek arra engednek következtetni, hogy igenis nálunk a politika parancsol a közigazgatásban.

A másik szintén súlyos sérelem, amely nagy-

résben a közigazgatási törvényre vezethető vissza, a községek nyomoruságos pénzügyi helyzete. A törvény előírja, hogy december 1-re el kell készíteni a jövő évi költségvetéseiket.

Nemhogy a jövő évi költségvetéseket készíteniék volna el, hanem még a múltévi sines tető ahozva. Papiroson készen vannak, de a gyakorlatban nem találtak fedezetet a tetemes kiadásokhoz. A ninestelenség viszont azzal a szomorú következménnyel járt, hogy kevés híján megakadt a közigazgatás ügymenete. Még annyi pénz se volt, hogy a jegyzők fizetését kiutalják. A parlament elé kerülő törvénytervezetnek kellene megszüntetnie a közigazgatásban észlelt törvénytelenségeket. Ugyanakkor a kormánynak egy új egészséges szellemet kellene bevinnie az államgépezet minden ágába. A visszaélések kiűzése mellett a politikát is ki kell irtani a közigazgatásból.

Ezeknél a kérdéseknél szinte nagyobb jelentőségű a falvak pénzügyi helyzetének rendezése. Az állam vegye át újból a jegyzők fenntartását a terhét s legalább a törvény megszavazása előtti helyzetet állítsa vissza. Csakis azután lehet hozni látni a költségvetések elkészítéséhez.

Felhívjuk ezuttal a magyar községi tanácsosok figyelmét egyik kötelességük teljesítésére. A jövő évi költségvetésekben a kisebbségi kulturális intézményeknek is irányozzanak elő segílyt.

Azt még nem lehet biztosan látni, hogy a szóbanforgó törvényjavaslat milyen szelleművel készül el, annyit azonban megállapíthatunk, hogy minden olyan lépés, amely a sérelmek orvoslásá helyett a helyzet elmérgesedését idézi elő, a kormány tehetetlenségét igazolná.

Demeter Béla

Belpolitikai hírek

Duca kihallgatáson volt a királynál. A liberális párt új elnöke kihallgatáson jelent meg Károly Király előtt. Duca kifejtette a kihallgatáson, hogy Románia jelenlegi súlyos helyzetében csak az hozhat változást, ha a liberális párt veszi át az ország vezetését. Abban az esetben, ha a király pártközi kormányt akarna kinevezni — mondotta Duca a királynak — a liberális párt is részt óhajt abban venni, ha a miniszterelnök liberális politikus lenne. Szóval: Duca miniszterelnök akar lenni!

Ki fizeti Bratianu temetésének költségeit? Bratianu Vintila halálakor a kormány értesítette a Bratianu családot, hogy az elhunyt Bratianu Vintilát a nemzet halottjának tekintik és temetéséről a román állam fog gondoskodni. A Bratianu család ezt az ajánlatot visszautasította, főképpen azon politikai ellentétek miatt, amelyek a liberálisok és a most kormányon levő nemzeti pártiak között fennállanak. A visszautasítás formailag azzal az indokolással történt, hogy az elhunytat végakarata szerint egyszerűen temetik el. Bratianu Vintila temetésének költségeit nyíltan a család vállalta. Most aztán különös meglepetés érte a Bratianu családot. A kormány azzal az indokolással, hogy a román állam Bratianu Vintila temetésére két millió lejt öltött a Bratianu családnak két millió lejes számlát nyújtott át a temetés végett. A kormány számlája annak a különvontatnak a költségeit foglalja magában, amely a kormány tagjait Bucuricaba, a temetés helyszínére

szállította. A számlában benn foglaltatik azon élelmiszerek, italok és más cikkek ára is, amelyeket a temetésre utazó előkelőségek a vasuti étkezésköcsiben fogyasztottak az utazás ideje alatt.

Mégis távozik Stan Vidrighin a vasut éléről. Lapunk múlt számában megemlékeztünk arról, hogy Stan Vidrighin vasutigazgatót el akarják bocsájtani állásából. Stan Vidrighin eleinte a felmondást nem akarta elfogadni. Végül, miután két és fél millió lej kártérítést kifizettek kezeihez, önként lemondott állásáról. Vidrighin lemondásával kapcsolatban a Nemzeti Pártban ellentétek keletkeztek. Az erdélyiek a vasutigazgató személye mellett foglaltak állást, a regátiak ellene. Lehetséges, hogy ennek az ellentétnek súlyos belpolitikai következményei lesznek.

Ekrazitos forradalmat készítettek elő több titkos szervezetben. Megemlékeztünk arról, hogy egyik bukaresti ujság igazgatója ellen revolveres merényletet követtek el. A merényletnek érdekes fejleményei lettek. A kormány szigorú vizsgálatot indított ez ügyben. A vizsgálat során kiderült, hogy Romániában több titkos szervezet működik. Ezek közül legismertebbek a „Vasgárdisták“ és „Mihály Arkangyal“ nevű egyesületek. Ezekkel már volt baja a kormánynak a zsidóüldözések idején. Most leleplezték egy „Sárga Szakadék“ nevű és még több más titkos egyesületet. **Bebizonyosodott, hogy ezek a titkos egyesületek erőszakos módon akartak az állam rendje ellen törni.** Több egyesületben robbanószereket találtak. Kiderült, hogy e titkos szervezetek a Mironescu-kormány bukásakor ekrazitos forradalmat rendeztek volna. A bevezetett vizsgálatnak érdekes fejleményei várhatók.

* HIREK *

Be kell adni az adóvallomásokot! Az adótörvény rendelkezései értelmében az adóvallomásokot büntetés terhe mellett január 31-ig el kell készíteni és be kell adni.

Kétféle mérték. Azon zsidók vallomását, akik a népszámlálás alkalmával magukat magyaroknak vallották, nem fogadták el a számláló biztosok és az ilyen zsidókat zsidó nemzetiségűeknek nyilvánították. Az olyan zsidókat azonban, akik magukat román nemzetiségűeknek vallották, román nemzetiségűeknek vették fel. Így fest a valóságban a népszámlálás igazságos volta.

Meghalt Mészáros István. Felvincen meghalt Mészáros István nyugalmazott főszolgabíró. Az elhunyt lelkes hive és vezető embere volt a Magyar Pártnak és sok magyar intézménynek. Anyagilag is sokat áldozott a magyarságért és annak megmaradásaért. Temetése nagy részvét mellett folyt le Felvincen.

Borzalmas moztúz Amerikában. Memphis délamerikai városban vizkereszt ünnepén kigyuladt a mozi. A közönség nagyrésze idejekorán kimene-kült a moziból, de huszonnégyen benn égtek. A súlyos sebesültek száma száznál többre rug.

Györgyfalván a csendőrőrmester farkaskutyával tételi az igazságot! Felháborító eset történt a Kolozsvár mellett fekvő Györgyfalva községben. Karácsonykor a fiatalság Sajgó István házában mulatozott. Mikor a fiúk hazaindultak a csendőrőrmester reájuk uszította marós farkaskutyáját. A kutya hét legényt mart meg. Ez az eset Szilveszterkor megismét-

lódott. A györgyfalviak megso-
kalták M a n őrmester úr vitéz-
kedését és elhatározták, hogy
feljelentik a kolozsvári ügyész-
ségen. Az őrmester észrevette,
hogy valami készül ellene. Hogy
elejét vegye a dolognak, koholt
vádak alapján 12 legényt össze-
fogott, puskatussal és dorong-
gal alaposan elverte s Kolozs-
várra kísérte őket. Az ügyész-
ség a legényeket kihallgatásuk
után szabadon bocsájtotta. Az
összemart legényeket a kolozs-
vári P a s z t ö r intézetbe gyógy-
kezelik. A vitéz őrmestert a
györgyfalviak hivatalos hatalom-
mal való visszaélés címén felje-
lentették a kolozsvári ügyész-
ségen.

Rémhírek román újságokban.
A „Curentul“ és „Lupta“
című bukaresti újságok azt az
értesülést közlik, hogy a Szé-
kelyföldön több vasuti állomás
alá van aknázva. A „Lupta“
kéri a hadügyminisztert, hogy
vezessen be ez ügyben szigorú
vizsgálatot és alaposan vizsgál-
tassa meg a nagyobb hidakat és
a Kárpátokban levő hegyszoro-
sokat, hogy vajjon nincsenek-e
robbanó szerekkel aláaknázva?
A Lupta javasolja, hogy a ma-
gyar vasutasokat kivétel nélkül
helyezzék át az Okirályságba.
Valószínűleg csak azért találták
ki a bukaresti újságok ezt a
hírt, hogy a magyar vasutasok-
nak, akik becsületesen teljesítik
hivatásukat kellemetlenked-
jenek és legyen ürügy áthelye-
zésükre.

Százéves gazda. A dunántúli
Hercegszántón most ünnepelte
születésének századik évforduló-
ját Berger Márton kisbirtok-
os. A százéves földműves még
most is jó egészségnek örvend
és gyakran még ma is kijár
fizenőtholdas birtokára gazda-
sági munkát végezni.

Gyallay Domokos megtartotta székfoglalóját a Kisfaludy Társaságban.

Lapunk főszerkesztője, Gyallay Domokos, akit a Kisfaludy Társaság tavaly tagjává választott, most tartotta meg Budapesten székfoglalóját.

Gyallay Domokos, a társaság hagyományaihoz hiven, először Vargha Gyuláról emlékezett meg, akinek helyére a Kisfaludy Társaságba beválasztották. Emlékbeszédében rámutatott, hogy Vargha Gyula őt atyai barátságával tüntette ki. Ezt a rokonszenvet Gyallay azzal magyarázza, hogy Vargha Gyula költészetének is lényege a magyar föld szeretetéből fakadt. Főszerkesztőnk annak a hitének adott kifejezést, hogy Vargha Gyula költészetét még csak ezután fogják kellőképpen értékelni.

A kegyeletos emlékbeszéd után Gyallay Domokos szék-

foglalóul „Tűz a szigeten“ című elbeszélését olvasta fel nagy sikerrel.

A székfoglaló elhangzása után a Kisfaludy Társaság elnöke Berzeviczy Albert meleg szavakkal köszöntötte Gyallay Domokost. Berzeviczy Albert köszöntő beszédében rámutatott, hogy Gyallay Domokos soha és nem muló érdemeket szerzett írói működésével. A „Magyar Nép“ utján pedig pótolhatatlan szolgálatot tesz a magyarságnak.

A Magyarországon megjelenő újságok a székfoglalóval kapcsolatban a legnagyobb elismerés hangján írnak Gyallay Domokosról.

Sok szerencsét kívánunk főszerkesztőnk további írói közéleti működéséhez!

Dr. Sz. F.

A tanító urak, lelkészek és szülők figyelmébe! László Marcellának, a Nótás Zsuzska szerzőjének újabb mesés könyve jelent meg az elmúlt hetekben Kolozsváron. Címe: A mesemondó királykisasszony. Ára csak 10 Lei. A mese szindarabnak is át van írva. Az első előadást a magyar egyetemi hallgatók játsszák belőle Kolozsváron. A mesekönyvecske kiadásánál az volt a fő szempont, hogy minél több magyar gyermek kezén megfordulhassanak ezek az izig-vérig szép magyar mesék s a legelhatagottabb faluba is eljussanak olcsóságuknál fogva. Hogy az legyen, aminek László Marcella szánta: minden meséje a szeretet aranyzála, melyet a mesemondó királykisasszony az emberek közt jártában úgy terít rá megnyugtatólag, elbékítőleg, az emberek felzaklatott, kétségbe-

esett, reménytelen lelkére, min egy puha selyemkendőt. — A mesekönyvecske megrendelhető a Minervánál, Cluj—Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai-utca) No. 5.

Budapesten verik a bolgár pénzt. Budapestre 16 vagon ezüst érkezett Bulgáriából. Az ezüsből a magyar állami pénzügyverő pénzt fog verni Bulgáriá számára.

ingyen küldöm szólóolvány és gyűjtemény

árjegyzékemmel mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szólóbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. — A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg a nem olvassa szólószeli útmutatómat.

Cím

SZÜCS J. Szólótelepe

Diosig—Bihardioszeg
Jud. Bihar.

Olvassunk olvasó és jó könyve-
45 és 65 lejes népkönyvtári
szatainkra eddig is sok meg-
telést kaptunk. A hosszú téli
időket leghasznosabban olvasás-
lehet eltölteni. Felhívjuk te-
át olvasóink figyelmét, hogy
kelecső 10, illetőleg 15 füzet-
ze álló sorozatainkra küldjék be
Délőhivatalunknak a kiküldött
kautalványon a 45, vagy 65
füzet összeget.

Jszinte belismerés. A „Cu-
entul” című román újság a
Kolozsvári egyetem természet-
történelmi karának nyílt levelét
közli, melyben a román diák-
panaszt emel a kormány el-
járásáról, hogy a munkahelyiségek
szükségeit nem látja el s az
elkészítések beszerzéséhez
nem járul hozzá. A magyarok
olvassuk a nyílt levélben —
fennmaradt adatok szerint ha-
nyas összegeket költöttek a
Kolozsvári egyetemre.

Élő bűntetés. Kovács And-
rád nagyratöri asszony urát
szíven megmérgezte. A gyil-
kosság felett most ítélke-
zik az aradi törvényszék. Ko-
vácsné 15 évi fegyházra és az
eljárás költségei viselésére
ítéltek.

Felrobbant egy petroleum-
szállás. Az „Astra Romana”
telepén egy petroleum-
szállás felrobbant. A felrobbant
szállásból nagy mennyiségű gáz
szökött ki. A lakosság a gáz-
veszély miatt a forrás környéké-
ről menekült.

Élő bűntetés. Moszkvái
katonák most ébredt fel egy katoná,
a háború alatt aludt el. A
katonának a harctéren súlyos ter-
vezési feladást kellett kapott. Seb-
élyes gyógyult, de az agyvelő
szükséges sérülése miatt nem
ébredt fel. Tizenöt évig tartó ál-
matlan mesterségesen táplál-
ták. Most, úgy látszik, az agy-
velő sérült része meggyógyult s

Vigyázz! mert nem minden fémtisztító SIDOL

a katoná felébredt. A hosszú
álomból felébredt katoná szo-
morúan állapította meg, hogy
most rosszabb világ van Orosz-
országban, mint amilyen a há-
ború előtt volt.

ELHIZOTT EGYÉNEKNEL a
természetes „FERENC JÓZSEF”
keserűvízkúra hatalmasan elő-
mozdítja a bélműködést és a tes-
tet könnyedé teszi. Több orvos-
professzor a FERENC JÓZSEF
vizet szívélzsírosodásnál is reg-
gel, délben és este, egy-egy har-
mad poháryi mennyiségben ren-
deli. Kapható gyógyszerárakban,
drogériákban és fűszerüzletekben.

Művelődési mozgalmak

EZÜSTMISE. Ezüstbe hajló a
szürkülő haj, 25 évi buzdó, Isten-
nek tetsző szolgálat.

Huszonöt éve szolgálja az Ur-
nak Tallos Jenő, kisbácsi r. kath.
plebános.

Hosszu idő. A mai nehéz idők-
ben, midőn a lelkek talaja oly
kemény, kétszeresen hosszú. A
lelkiatya a lelkek földjét szánto-
gatja, hogy bele az Isten igéjének
magvát vethesse. Ezelőtt 25 év-
vel adta kezébe Erdély főpász-
tora a hatalmat a gyulafehérvári
székesegyház oltára előtt, azóta
oktató, tanító és áldásthozó mun-
káját lankadatlan buzgalommal
folytatja.

Jóleső lélekkel olvassuk róla e
hírt a marosvásárhelyi hívek,
ahol mint segédlelkész lelkipász-
torkodott, de örvendő lélekkel
hallják ezt a mezősámsondi ol-
vasóink, kiknél a legtöbb ideig
munkálkodott. Hosszu éveken át
keresve fel nemesak a község, ha-
nem a kiterjedt filiális minden
egyénét.

Négy év óta működik Kis-
bácsi községben, ahol az iskola-
épület, a templom és a lelkész-
lak. átalakítójukat, a községbeli
hívek pedig jószágos lelkipászto-
rukat találták meg benne. Az az

osztatlan öröm látszott meg a
munkaidő dacára is zsufolt tem-
plomban levő hívek arcán, amely
a tövises lelkipásztori munka
legszebb jutalma.

November 10-én a diszbe öl-
tözött temploma oltára körül
szerető főesperese, dr. Hirschler
József és az esperes kerületi
paptestvérei állottak.

Magas szárnyalású, megható-
dott lélekből fakadó ünnepi be-
szédet mondott Veress Ernő mo-
nostori plebános, az „Erdélyi Tu-
dósító” szerkesztője.

Örvendő lélekkel álltak körül
kedves tanítványai, az iskolás
gyermekes fehérbe öltözött virá-
gos csoportja, jó hívei, tisztelői,
akik kedves szavakban köszön-
tötték fel szerető jó lelkipászto-
rukat!

A magunk részéről is jó ki-
vándóságunkat küldjük a kisbácsi
főtisztelendőknek!

SZENT IMRE ÜNNEPÉLY ZE-
TELAKAN. A zetelaki róm. kath.
Népszövetség dec. 7-én este a
Népház nagytermében nagy Szent
Imre-ünnepélyt rendezett. A ház
zsufolásig megtelt. A több kisebb
szavallat mellett (Szent Imréhez,
Tisztaságnak királynéja stb.) szép
volt Karácsony Dénes: „Dávid
szomjazik” és könnyekig megha-
tító Márton Irénke: „Szent Imré-
hez szólnak a magyar leányok” o.
szavallata. Közben a most alakuló-
félben levő ifjusági vegyeskar
adta elő: *Térj be hozzám, Iste-
nem*” 3 szolamu, Szent Imréhez,
Te vagy földi éltünk c. énekeket,
melyek gyönyörrel töltötték el a
és egy pillanatra kiragadták a si-
vár jelenből és a szépségek tűn-
dérkertjébe emelték. Az ünnepély
kiemelkedő része P. Boros Domo-
kos főtisztelendő ur igazi értékes
beszéde volt. Oly sokszor meg lo-
hetne ismételni az ilyen lélek-
emelő, lélek nemesítő ünnepélyo-
ket.

Gróf Teleki Arvédnak

„Növényeink hasznáról”
című műve megrendelhető után-
vétellel a szerző címén Cluj-Kolozsvár
Calea Dorobanilor (v. Honvéd-utca)
118 sz. alatt. — Kedvezményes ára
előfizetőinknek 270 lej helyett
100 lej és a portaköltség.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Képek külföldi falvak életéből.

E sorok írója részt vett az Ifjusági Keresztyén Egyesületek nem régen rendezett konferenciáján, ahol tizenegy európai, két észak-amerikai és két ázsiai ország kiküldötteivel együtt egy héten keresztül foglalkozott a mai falu életének, helyzetének kérdéseivel. Ugy gondolta, hogy az erdélyi magyar falvak népét érdekelni fogja más országok falusi embereinek élete és ezért a Magyar Nép szerkesztőjének szives engedelmével egyetmást a Magyar Nép olvasóinak is elmond abból, amit látott és hallott.

A velünk szomszédos *Csehszlovákia* falvainak népét a világháború vége sok előnyhöz juttatta. Az ország cseh lakóssai a bevezetett földosztás révén megfelelő földhöz jutottak. A falvak népe felismerte, hogy ők alkotják a legnagyobb számú, egyfoglalkozású néposztályt s megalakították az agrár-, vagy földmives pártot. Ma ez a párt van kormányon és kormányozza az egész országot. Több falusi kisgazda került, mint képviselő a parlamentbe, sőt miniszterek is lettek, gazdálkodó falusi emberekből. Igen, de mi ennek az oka? Az, hogy a cseh falvak lakói tanultabbak, mint mi. Majdnem mindenik községben van gazdasági iskola és népkönyvtár. A jól szervezett szövetkezetek behálózzák az egész országot s megvan az összetartás az emberek között. A háború utáni hirtelen győzelemnek és meggazdagodásnak azonban szomorú következményei is lettek. Ma sokkal anyagiasabban gondolkoznak az emberek, mint eddig. Nagyon sok fiatal embernek az igényeit már nem elégíti ki a falu egyszerűbb élete, sokan húzódtak be a városokba, azt gondolva, hogy ott kevesebb munkával, kényelmesebben tudnak élni. A városon aztán nem kapván tisztességes munkát, söpredékké váltak azok, akik

ha szerényebben is, de tisztességesen tud falun élni.

A legszebb képet a *dániai* falvakról tam. Dánia Németországtól északra fekvő ország. A falvaknak olyan magas kultúrája van, amit mi el sem tudunk képzelni. Lélekkel keresztyén dán férfi, felállított lélekkel keresztyén dán férfi felállított első népfőiskolát. Ebbe az iskolába a java korban levő földmivesek iratkoztak be. A addig egészen ismeretlen és szokatlan vezetést mindenféle nagy örömmel fogadják. Ma már száz ilyen népfőiskola dolgozik a földmives nép műveltségének emelésén. Minden évben nyílnak meg ezek az iskolák. Késő tavaszig folytatják munkájukat. Egy iskolába rendszerint 20—100, 18—25 év közötti hallgató iratkozik be. A munka egész évben keresztül folyik. A vidékről bejöttek részben közös szállásról és étkezéssel gondoskodik. Kiváló tanárok tanítják az összegyűjtött Dánia történelméről, a dán nyelvről, más országok történelméről, irodalomról, más országok dolgoiról tartanak előadásokat. A gondot fordítanak arra, hogy a számtalan természettudományból nagyon alapos képet adjanak. Ezekben a népfőiskolákon gazdasági dolgoiról nem igen tanítanak. A mezőgazdasági szakképzést külön gazdasági iskolák adják meg, vagy tanfolyamok tartásával adják elő. A népfőiskolák az általános műveltséget szolgálják. Ne gondoljuk, hogy a múlt előtt olyan haszontalannak látszó műveltség általános tudás megszerzéséért nem hozták dánok áldozatot. Az iskolákban elég tandíjat kell fizetni s mégis kiszámított minden második földmives ember egy éve ezen a főiskolákon tölt el. Az iskolák egyház, a társadalom, vagy magánosok

**Ha valahonnan árut rendel,
kérjük a lapban olvasott hirdetés
hivatkozni**

ják fel és tartják fenn. Az állam nagyon szépen támogatja ezeket az iskolákat.

Dánia a mai nehéz gazdasági válságot nem ismeri. Ilyen országa nincs több ennek a világnak. Ez az egyetlen kivétel. Ennek egyik oka abban van, hogy a népfőiskolákon keresztül igaz műveltsége van az országnak. A konferencián velünk volt egy egyszerű gazdember, akiről senki sem mondotta volna meg, hogy csak elemit végzett s utána népfőiskolát. A népfőiskolák mellett a fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek köszönhet sokat ez az ország. A falvak lakói szövetkezeti alapon vannak megszervezve. A termelt vaját, tojást és egyéb terményeket nem külön-külön viszik a piacra, hanem a szövetkezeten keresztül együtt. Nálunk a hetivásárra mindenkinek be kell mennie. Fizetni kell a vasuti vagy autóbusz jegyet, el kell tölteni egy napot s lehet, még sem tudtuk cikkeinket úgy eladni, ahogy kellett volna. A legkisebb dán földmives vaja is kikerül még idegen országok piacaira is, mert a szövetkezet a legjobb piacot keresi meg számára. Senkinek sem kell a piacra menni. Mindenki beadja eladni valóját a szövetkezetbe s az végzi az eladást jól szervezett eszközökön és alkalmas embereken keresztül.

Ma, amikor mi a teljes elszegényedés völgyébe érkezünk majd, mindenik dán földmives esténként a saját rádióján keresztül hallgatja a legszebb előadásokat és zenét. Minden második falusi házban a pihenés óráiban zongoráznak azok az asszonyok, akik napközben a mezőn, az istállóban, vagy a ház körül dolgoztak. Lehet-e ott gazdasági válságról beszélni, — mondotta a dán kiküldött, — ahol

a falusiak egyre-másra vásárolják az autót. Ma Dániában a falusiak felének van még csak autója, de eljön az idő, amikor mindenik azon fog járni. Nekünk szinte hallatlan dolgoknak látszanak ezek és azt gondolhatnánk, hogy valaki hiu dicsekedésből festett ilyen szép képet saját hazájáról. Amiket az én dán barátom mondott, azt más országból jöttek is megerősítették. Mikor a gyűlésünket befejeztük, az amerikai és kanadai kiküldöttek Dániába mentek, hogy a helyszínen is tanulmányozzák ezeket a viszonyokat.

Még csak egyet jegyzek meg a dánokról. Szegény sorsból küzdötték fel magukat erre a magas kulturális életre és jólétre, de úgy, hogy nagyon takarékosan éltek, egyházaikkal sokat törődtek, nem csak a szájukkal, de a szívükkel is igyekeztek igazi keresztényen életet élni.

Velünk közeli rokonságban áll egy másik északi nép: a finn. Ez a nép a világháború végéig orosz uralom alatt élt. Nálunk azt lehet tapasztalni, hogy a falu kezdi eltanulni a város rossz szokásait, ma-holnap a falu is úgy öltözködik, mint a város, a régi egyszerű, tisztább falusi életet az a veszedelem fenyegeti, hogy elveszít szép tulajdonságait és tisztaságát. A városi élet utánzása ide vezethet minket. Finnországban ellenkezőleg állanak a dolgok, ott nem a város hat a falura, hanem fordítva, a falu a városra. A faluk egyszerűbb, csendesebb, tisztább életét keresik a városok. Nincs meg a falusiaknak a városok felé való huzódása, mint például nálunk is.

László Dezső.

PIAC

Milyen volt a búza ára a múlt évben? A tavalyi esztendőben a búza ára állandóan esett. Az év elején érvényben levő 550—600 lejes árakhoz viszonyítva év végére 280—300 lejre esett le. A búza tehát most csaknem fél olyan olcsó, mint volt ma egy esztendeje. A világpiacon uralkodó helyzetből arra lehet következtetni, hogy a búza mászása többé nem fog 400 lej felé emelkedni.

Gabonaárak Erdélyben.

Kolozsvár: búza 360—370, zab 320, ókukorica 290, újkukorica 220—230, lej mázsánként.

Arad: búza 290—320, rozs 270—280, kukorica 210—220, zab 290 lej mázsánként.

Temesvár: búza 270—310, ókukorica 200—240, árpa 210, zab 290 lej mázsánként.

Szatmár: búza 320—330, rozs 180—190, árpa 240—250, zab 250—260, újkukorica 150—160, zabosbükköny 300, bükköny 400 lej mázsánként.

Disznóárak Szatmáron.

Könnyű sertés 80 kiló súlyig 22, félnehéz sertés 120 kiló súlyig 25, prima minőségű nehéz sertés 28—30 lej élősúlyban kilónként.

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményrel és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvétel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegyári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

MULATTATÓ

TÉL ÉS NYÁR.

Tél van, hideg van; fázom . . .
 — *Nyár van, meleg nyár idebenn.*
Ott csüng a jégcsap künn a házon . . .
 — *Itt csüng a gyermek, keblemen.*

Tél van, hideg tél! hóvirág ott . . .
 — *Nyár van, meleg nyár; rózsza itt.*
Szél járja át a bús akácot . . .
 — *És csók a kedves ajkait.*

Tél van, hideg tél; zord az élet,
 — *Nyár van, meleg nyár; szép nekem.*
Igy rendezé be a természet,
 — *Igy alkotá a szerelem!*

Dömötör Pál.

Régi történetek.

A tábornok vacsorája.

Damjanich sokszor a legkellemetlenebb időben is kint szokott hálni a szabad ég alatt. Oda viteté ki vacsoráját és ott költötte azt el táborkarával. Egyszer este nagyon elkéstek a vacsora kihozatalával, a vörössapkások éppen akkor már nekiültek a maguk főztének s a jó gulyáshus-szag még éhesebbé tette a vezért.

— Melyiteké az a jószagu pörköltus?

— A mienk, de biz a mienk! — kiáltották valamennyien s körülfozták.

A vezér nem hagyta magát sokáig kínáltatni, leült egy bogrács mellé, a törzstisztjeivel együtt nyakig ette magát a katona-fözte paprikás állatból.

Csupán egy finnyás tiszt nem tartott velük. Gondolták magukban: majd jön a tábornok finomabb vacsorája.

Az meg is jött, hanem amellé a közhonvédeket ültette a tábornok.

Fogoly szerzés.

Az is furesa kis história, mikor a huszár trombitás ellenséget lopott.

Egy táborozás alkalmával délután beszélgetnek a huszárok s az egyik azt mondja:

— Azt hiszem megint nem lesz ma ütközet.

— Én is azt hiszem, — mondja egy másik.

— Mit csinálunk egész éjjel! — busul az első. — Csak már egy foglyunk volna, majd csak elbolondoznánk vele.

— Hozok én egyet, — mondja a trombitás.

— Hozol a patvart! — mondja megint a másik.

— Honnét hoznál? — kérdi amaz.

— Ne kérdezd, csakhogy hozok.

— Elevent? — kérdezik újra.

— Elevent bizony, aki lelke van!

— Eredj hát! — biztatták valamennyien.

— Megyek is! — felelé a trombitás és lóra vetvén magát, szörnyü széles kukoricatáblák mellett elmegy végre egy patakig, melynek szélén fűzfák voltak s innen már az ellenséges előrsöket is könnyen megláthatta.

Leszáll a lóról s azt a fűzfák egyikéhez köti, maga pedig visszamegy a maga tábora felé s a kukoricaszélből leselkedve nézte a lovat.

Az ellenséges táborban később észrevették a lovat.

Egy közkatona óvatosan odakullogván, hosszú leskelődés után leoldja a lovat, fölül rá, de ekkor a trombitás is előveszi a trombitát, s amint tüdejéből kifért, retirádót fuj, mire a ló a kétségbeesett foglyot sebes nyargalással a tábor felé vitte s a trombitás trombitaszóval szépen a táborba kísérte.

Ez is megtörtént dolog.

A tápióbieskei hős.

A tavasz meleg lehellete fujdogált a nagy alföldi rónaság friss zöld pázsitja fölött.

1849. április 4-ike volt. Ezt a számot véres betűkkel írta be a nemzet a történelem könyvébe. Az előnyomuló magyar hadsereg Tápióbieskénél rátámadt az osztrákokra.

De az osztrák több volt, mint a magyar s Nagykatáig visszaszorították honvédeinket. Akkor érkezett oda Damjanich tábornok a legvitézebb magyar seregével.

— Mi az? Vissza! Nem szabad hátrálni! — kiált a hős vezér.

És rákiált egy futó honvédre:

— Gyáva fickó, hát te is magyar vagy?

Az egész csapatot egyszerre megfordítja,

Jörezuditja s mint a fergeteg, rohan a hon-
éd az ellenségre.

Ágyuink megdördülnek s az ágyuk mö-
ött nyugodtan áll Sebő alezredes vezetése
latt két század magyar huszár, a világ leg-
zebb katonája.

De az ágyugolyó nagyon bántja a néme-
et. Kirendelt hát két század osztrák huszárt
mi tüzéségünk elkergetésére. Az osztrák lo-
vaság élére Riedesel báró őrnagy áll. Hatal-
mas természetű, óriás alak. Szinte megdöbbenek
huszáraink, amint a kardját kihuzza s lovasai-
nak élén soraink felé rohog.

Huszáraink eléjük vágatnak. Már-már
összecsapnak, mikor Riedesel megállítja csa-
patát s int Sebőnek: „Gyere ki egy szál kard-
ra, ha mersz!”

Sebő ismeri őt jól. Tudja, hogy nemcsak
iszonyu ereje van, hanem kitünően vív is. De
azért halálos elszántsággal kiugrott a sorból
és int Riedeselnek.

— Itt vagyok. A kihívást elfogadom. Így
parancsolja a magyar büszkeség.

Azzal nekimegy a német őriásnak. Az első
összecsapásra egyik se győzött. A második
összecsapásra szintén sértetlenül maradtak.

A harmadik összecsapásra egyszerre vá-
gott mind a kettő. Sebő meginog, jobb karját
előnti a piros vér, de nem esett ki a nyeregből,
Riedesel azonban holtan bukik le a lóról.

...A huszárok látván vezérük győzelmét,
rajta magyar! — ordítással vettek magukat
az ellenségre, mely tüstént megfordult és el-
szaladt.

Apróságok * Adomák

Békesség a földön a jóakarató embereknek!

Elhangzott az anyali izenet,
a szeretet ünnepén sokszor zú-
gott a fülünkbe a magasabb
helyről jövő intés. Vajjon föl is
ogtuk azt, vajjon lelkünkbe
ártuk mély erkölcsi értelmét,
vajjon úgy plántáltuk-e el bel-
lünkbe, hogy abból a szeretet-
nek, egymás megbecsülésének,
egymás megértésének, az egy-
mással szemben való kereszt-
ényi türelemnek nemes virág-
jai fakadjanak?

Vessen ki-ki számot magával,
gyónjon meg ki-ki saját lelki-
ismerete előtt, hogy vajjon az
új év küszöbén mennyire ipar-
kodott kiirtani lelkéből a szere-
tetlenséget, közönynek, egymás
iránt való türelmetlenségnek
gyomjait?

Emberek vagyunk telve ere-
dendő s az élelben ránk ragadt

hibákkal, gyarlóságokkal. Az
eredendők talán kevésbé visz-
nek kísértésbe, mint azok, ami-
ket rövidebb, vagy hosszabb éle-
tünk folyamán szedtünk fel,
mint a bogácsot.

A ruhámhoz akaszkodott bo-
gácsot leszededgetem. És a lel-
kemhez tapadt bogácsokat ha-
gyom, hogy éneket megfertőzve,
igazi emberi mivoltomból is ki-
forgassanak?

Emberek vagyunk, a terem-
tés koronája. E mivoltunk azt
parancsolja, hogy irtsuk gyenge-
ségeinket, különben a korona fé-
nye elhalványul.

Nekünk erdélyieknek két rák-
fenénk van, ami ellen minden
jobb érzésű embernek össze kell
fogni: az egyik a faji marako-
dás, a másik a vallási türelmet-
lenség. Idegen bogánes mind a
kettő. Erdély földjén az igazi,
fertőzetlen erdélyi lelkületű em-
ber belső világában. És épen
mert idegen talajból fakadt s
idegen érdekeket szolgál, két-

szeres kötelességünk, hogy azo-
kat a földből, e földön lakók s
e földhöz nőttek lelkéből min-
den eszközzel kiirtsuk.

A falu lelkén kevésbé fogott
a métely. Ott Miklós és Niculai
a maga egyszerűségében, egy-
másra utaltságában kevésbé
érezte meg e gyoniok ártó hatá-
sát. A falu népe jobban belát
egymás lelkébe, a falu gyerme-
kei között nagyobb az egymásra
utaltság, jobban rászorul egyik
ember a másikra, értékesebb az
egyk nyújtotta segítség a másik
számára. Voltak és vannak ott
is kilengések, de ezek kiinduló
pontja sohasem a falu, hanem
a város, amelynek raffináltabb,
az élete, több kényelmet nyújt,
lakói önzőbbek s egymásnak
idegenebbek, apró osztályokra,
önző érdekeket szolgáló csopor-
tokra oszlanak, ahol a bünt job-
ban lehet palástolni, ahol az
ártó szándékot inkább lehe-
tő megtévesztő jelszavak alá rejt-
teni. A város, melynek rideg,

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R. T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

egymáshoz tapasztott kőháza, palotái nem a kéz a kézben, váll a vállhoz való közös munkára serkentenek, hanem a maguk hüvösségével lelkünket is béklyókba szorítják.

A falu és a város között nagy a távolság térben és időben, kulturális fokban és igények tekintetében. A falu mindent ad, a város mindent elnyel. A kettő közötti távolságot, a kettő közötti nivóbéli különbséget át kell, hogy hidalja a falu tisztasága, mélyebb érzülete, át kell, hogy hidalja a városokból az elmaradottabb falvak felé lövellő igaz lelkekben van, táplálója a türelem, a türelem faji és valósi értelemben, a türelem, egymás megértése, megbecsülése az élet minden vonatkozásában.

Csak akkor lesz igazán békeség a földön a jóakarató emberek között!

Ifj. Köblössy Béla.

Mi maradt Gyulafehérvárból?

Barabás Béla 75-ik születése napjára a románok kulturális egyesületének az „Astra”-nak elnöke is elküldötte jó kívánságait. Barabás Béla íróasztalának fiókjából egy „Alba Iulia” (Gyulafehérvár) címszaggal ellátott szivarat adott át a küldöncnek a következő szavak kíséretében:

— Vigye ezt el Goldis László elnök úrnak és mondja meg, hogy ennyi maradt számunkra a gyulafehérvári igéretéből.

Nem sajnálja az anyósát.

A vő tehenet vesz a vásáron. Mikor már kifizette, azt kérdezi az eladótól, nincs-e valami baja a tehénnek, mire az eladó bevallja, hogy a fejénél erősen rug. — No, ezt éppen szeretem — mondja a vevő, — hiszen gyűis az anyósom fogja fejni.

Tanácsadó

Azon előfizelőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

Lesoványodott, erőtlen, vérszegény tüdőbajos betegek részére áldás a Grasin erőtápszer. Lapunk hátulján levő hirdetésükre felhívjuk figyelmét.

N. S. Feleségének állapota súlyos és ragályos, a gégebaj (gégesorvadás) következménye a tüdőbajnak, t. i. bal tüdeje meg van támadva s az onnan felköhögött köpet fertőzte meg a gégét. Szomorú betegség s mivel fertőzőképes, ha gyermekek vannak a háznál, nagy gondossággal kell óvni őket a fertőzés veszélyétől s ezért el kell különíteni (ha a háznál nem lehetséges, rokonokat, ismerősöket kell felkérni a gyermekek átvételére). Gyógyszert nem ajánlok, mert a kezelőorvosok megpróbálnak mindent, — a betegség sajnos nagyon komoly s rendesen szomorú a vége. Látom a mellékelt írásból, hogy a gégesorvadásra szakorvos adott utasítást. Feleségével legyen kiméletes és a gyermekek elkülönítését is okosan vigye végbe. *Dr. G. E.*

Nyelvharapás. Ugy veszem ki soraimból, hogy a harapás nem nagy s erre vonatkozólag (bár azóta tapasztalhatta is) megnyugtathatom, hogy belőle semmi baj nem származik. Rendkívül gyakori dolog. Természetes, hogy nagyobb korban, midőn a fogak erősebbek, a harapás lehet oly foku, hogy „kettőharapja” a gyermek a nyelvét s ily esetekben előfordul, hogy be kell varrni a sebet, nem egyszer a vérzés csillapítás szempontjából. Előbb nem mehetett a válasz, mert a lapban kevés a hely s a legsürgősebbeket tesszük ki előbb. *Dr. G. E.*

I. B. Lehetetiennek tartom, hogy meg ne Röntgenezették volna nagybordáját, mert ha csakugyan régi törés után egy ál-izület letkezett volna a rossz gyógyulása miatt, úgy csakugyan nincs kétsége, hogy annyit szenvedjen elvegyo életkedvét még a „Magyar Nép” olvasásától is. Nem szám, hogy valóban szakorvos kezébe került volna ezideig. Ez tehát, ha további lépéseket akart tenni, ne mondjon le a Röntgenről, mert bordatörés után — rossz gyógyulást tételezve fel — előfordul azon kellemetlen állapot, amit levelében elpanaszolt. *Dr. G. E.*

H. L. Miután a feltett kérdések indokaiból az tűnik ki, hogy bár nem kisajátítás alapján készített legelőről van szó, hanem a közbirtokossági legelőről, miután az ilyen legelő is az 1928. évi legelőtörvény hatálya alá tartozik, a törvény 20-ik szakasza értelmében ennek igazgatása egy a birtokosság által választott szövetség (asociatia) által történik. A törvény 33. szakasza értelmében a szövetség szervei: az elnök, egy 3 tagú választmány és a szövetségi közgyűlés.

A legelő egy, a földművelésügyi minisztérium közegei (gazdasági tanácsos) által készített üzemterv alapján kezelik.

A törvény 39. szakasza értelmében a szövetségi közgyűlés szerkesztés határozatai azok hozatalát az elnök által készített üzemterv alapján kezelik. A törvény 39. szakasza értelmében a szövetségi közgyűlés szerkesztés határozatai azok hozatalát az elnök által készített üzemterv alapján kezelik.

Az 1929. évi uttörvény 118. és 119. szakasza mindennemű természetbeni közmunka szolgálmányt megtilt, szüntetett, míg a közigazgatási törvény 141. szakasza jogot ad a községi választmánynak, hogy csakis közveszély esetén alkalmazzon közmunkát. Miután az uttörvény 119. szakasza a közigazgatási törvény 141. szakaszát helytelenül helyezte, vélem szerint a közmunka többi törvény 341. és 343. szakasza értelmében a vármegyei állandó választmánynak kell fordulni, hogy a sárosintézkedést hatályosítsa. *Dr. G. E.*

1918—1930. Arrayonatközölg is meggyőződést kellett volna szereznie, hogy vajjon apró bélférgek (az u. n. Oxuriseók) ninesenek-e jelen, mert azok is kellemetlen viszketegséget idéznek elő. Ha megfigyeli, észreveszi, alig 1 cm. hosszú s vékony, mint a cérna, fehér. Ha ez nem volna, úgy a viszketés csillapítására, mivel a fájdalmat is csillapítja, ajánlanám a *hüdensa* gyógyszert, tubusban kenőes, melyből kevés mennyiséggel (egy-kétszer naponta) be kell kenni a viszkető területet. Erjön majd az eredményről.

Dr. G. E.

Tulszörös ember. Szeretném látni, hogy meg tudja-e valaki a „Magyar Nép” olvasói közül, hogy Önről van szó. De a tanácsadást azért kell nyíltan csinálni, nehogy mások is okuljanak belőle. Részemről kétségbeesett állapotban nagyon csodálkozom. Mit veszőlana hozzá, ha egy nő volna. Ugy szörös, mint Ön? Bizony kétségbe lehetne esve, mert a tulszörözet nőknél sokkal jelentőségtelevesebb és számottevőbb, mint a férfiaknál, akiknél egy tulszörös kéz vagy alszár jóformán mit sem számít s ha szépséghiba is, nem bír oly nagy horderővel, mint a nőknél. Az említett lapszámban madott utasításokat vegye figyelembe. De hogy ne mondja, hogy látaz Ön számára semmit sem írtam, csináltassa meg — a lap felmutatása mellett — az itt zárjelben írott szörtelenítő port, melyet ugyancsak alkalmaznia, hogy belőle egy bizonyos mennyiséget kevés vízzel péppé gyúr s rákeni arra a szörörészletre, amelynek szőreitől meg akar szabadulni: 5—10 perctől (illetőleg, mig égetés, sajtás dől nem lép) rajtahagyja s vízzel jól leöblíti, lemossa. Ott a szörök eltűnnek, *de nem véglegesen*. Sajnos, hogy ezt a szörtelenítő eljárást végtelenségig nem lehet alkalmazni, mivel hosszas használat után bőrgyulladást okoz de egy hébe-korba (különösen nők által-szakáll esetén, ha valami okból bár ideiglenesen el akarják tüntetni) alkalmazni mégis lehet. Tegyen kísérletet pl. az alszárán. (Rp. Auripigmenti, calcor. iuae, Amyli trit. aa. grta 10.0 decem.) M. f. pulv.)

Dr. G. E.

K. A. A kérdéses határozat elovasása nélkül nem tudunk kellő tanácsot adni. Ha a költséget soknak találja, adjon be felebbezést és akkor megnyugodhatik a felebbeviteli bíróság döntésében.

B. F. I. A közigazgatási törvény 178 szakasza értelmében a községi jegyző községi tisztviselő. A 184 szakasz szerint a községi tisztviselők a tisztviselői statutum által meghatározott rangsorba vannak beosztva. A közigazgatási törvény 550 szakaszának 2-ik bekezdése értelmében amíg a tisztviselők fizetéseit a fizetések szervezéséről szóló általános törvény meg fogja állapítani, addig a tisztviselők a törvény hatályba lépto alkalmával élvezett fizetésben részesülnek, így a jegyzők fizetése is ugyanaz volna, mint a melyet az államtól 1930 év végéig kaptak.

Miután a jegyzők fizetési igénye a betöltött szolgálati évektől függ s miután erre vonatkozólag csakis a volt kormányzó tanács által kiadott fizetési szabályzat az irányadó, a helyi miniszteri igazgatóság egy kötelező táblázatot bocsájtott ki, amelyben szolgálati időnek megfelelően meg van állapítva a jegyzők fizetése.

Amennyiben kérdező tulmagasnak találja a községi költségvetésbe felvett jegyzői fizetést, forduljon a vármegyei állandó választmány elnökéhez szóbeli kéreccsel, kitől meg fogja tudni, hogy milyen fizetésre tarthat igényt a jegyző.

2. A körjegyzők utiátalányát a vármegyei állandó választmány állapítja meg, figyelemmel a körhöz tartozó községek számára, a jegyzői székhelyektől való távolságára és községek teherbíró képességére.

3. Napidijra csak akkor van joga a jegyzőnek, ha a felek kívánóságára és azok érdekében száll ki a helyszínére.

4. A községek csakis a jegyzői iroda helyiségeket — és nem a lakását is — kötelesek tüzfával és világító anyaggal ellátni.

Parajdi. A kontárok ellen a városi tanácsnál, vagy a főszoigabírósnál kell a jelentést megtenni.

I. K. Sándorhomok. Igényjogsultaktól földet csak olyan kikötéssel vásároljon, hogy ha az eladó biztosítja Önnek a megvásárolt föld áttelekkönyvezését. Addig ne fizesse ki a vételárat, amíg az áttelekkönyvezés nem történt meg az Ön nevére.

D. B. Az első pontban kért sorsjegyek még nem volt meg a huzása. Hogy mikor történik ez meg, nem tudjuk. A második pont alatt jelzett sorsjegy komoly vállalkozás, már több huzás történt és ez folyni fog ápr. -ig. Kísérje figyelemmel a kolozsvári lapok értesítéseit.

V. J. A bortermelek tartoznak minden liter bor után 1 lej 20 bani fogyasztási adót fizetni. A Monitorul Oficial 1929. 27 Junie No. 140 Partea I. Cap. VIII. szerint adómentesség nincs, tehát az ilyen irányban kiállított kérvény fölösleges, mert hiábavaló. A forgalmi adó literenként 2 lej 20 b. Adómentesség csak a pálinkára nézve áll fenn. 2. Az Egyházi III. te. 10 páragrafusának a pontja értelmében rendes egyházi adót tartozik fizetni mindenki abban az egyházközségben, amelyben állandó lakhelye van. A b. pont értelmében abban az egyházközségben is, amelynek területén ingatlan vagyona van, ha nem is lakik ott, egyházi adót kell fizetnie.

H. J. Kitünő vérnyomás csökkentő gyógyszer a „Pacyl”, mely kicsiny tablettákban kerül forgalomba. Naponta 2—3-szor 2 tabl. veendő be kevés vízzel. Legutóbb is egy súlyos, szívbajban szenvedő nőnél a nagyon kellemetlen és aggasztó tüneteket megszüntette s ezért merem ajánlani. *Dr. G. E.*
Bánatos szívek. Kérdés, hogy a magas hőemelkedés (40.7) kívül nem voltak-e egyéb tünetek is 14 és fél éves gyermeküknél? Erre vonatkozólag le kell írni, hogy milyen volt a gyermek állapota, eszméleténél volt-e, nem voltak görcsei stb. és ha az észlelt tüneteket pontosan megírja, úgy megadom a választ, ami ugyan most már semmit sem változtat azon a nagy csapáson, amivel a Sora meglátogatta Önöket. De ha ez mégis megnyugtatóná bánatos szívüket, szívesen megteszem.

Dr. G. E.

Szerkesztői üzenetek

Mult heti számunkban már megírtuk, hogy a második könyvnap-tár expedíciót január 10 után megkezdjük. Mivel az utóbbi napokban nagyon sok előfizetőnk rendezte hátrálékát s bizonyára nagyon sokan fogják ezt közlebről megtenni, a második expedíciót pár nappal későbbben kezdjük meg és pedig a jövő hét elején amikor is az előfizetésükkel rendben levőknek kiküldjük a naplót. Ismételjük előbbi felhívásunkat, hogy akik január végéig beküldik hátrálékukat, azok részére feltétlenül elküldjük a naplót a befizetés időpontja szerint sorrendben.

P. D. Csikszépviz, K. I. Alsócsernáton, Zs. J. Bikfalva, K. L. L. Kézdialmás, B. P. Lugos, T. F. Szurdok, U. I. Beresztelke, L. I. Kispulyon, B. M. Magyar-szentmárton, V. F. Sóvárád, Cs. F. Felsőrakos, G. D. Siklód, N. D. Nagysolymos, D. J. Bálványosváralja, B. J-né Nagyajta, I. J. Krizba.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, halánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Mentősorsjegy! Közöljük Önnek valamint a többi érdekeltekkel, hogy a kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület sorsjátékának a további húzásai f. év jan. 18, febr. 2, febr. 15, márc. 15, márc. 25 és ápr. 1-én lesznek. A főnyereményt, vagyis 1 millió lejt ápr. 1-én húzzák ki, míg a többi sorsolási napokon 200, 100, 50 és 25 ezer lejes húzások lesznek, természetesen ezenkívül igen sok kisebb összegű nyereményrel együtt. Ha Önt érdeklí már most a sorshúzás eddigi eredménye, sziveskedjék direkt a sorsjáték intézőséghez fordulni: Kolozsvár, Unió-utca 16, vagy pedig oda, ahonnan a sorsjegyet vette s egy prospektust küldenek az Ön címére, amelyben az összes nyeremények befoglaltatnak még a legkisebb, vagyis a 150 lejes nyeremények is. Ápr. 1-ig még eszközölhetők sorsjegy rendelések.

N. E. Csak olyan tanácskérő levelekre válaszolunk, melyikhez a 20 lej is mellékelve van, vagy postautalványon beküldetett. Ha Ön a pénzt beküldi, azonnal megadjuk a választ.

L. D. Torda. Köszönjük az új előfizetők beküldését. Kérjük értesítését, hogy a „Magyar Nép” könyvtárából ajándékképpen melyik könyveket küldjük el?

Dr. P. J. Az kétségtelen, hogy egyes esetekben a tanácskérésre nem tudunk azonnal válaszolni, azonban vannak olyan esetek, amelyekre a válaszadás nem könnyű s hosszas utánjárás után lehet csak lelkiismeretes, pontos választ adni. Természetes dolog, hogy a szakértőknek a tanácsért fizetniük kell s valljuk be őszintén a 20 lejjel igazán ninesen fáradozásuk minden esetben megfizetve.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: P. A. Csikesiesó 175, K. J. Nagytalmács 200, S. D. Kénos 175 (r. 1931 jan. 15-ig), Gy. A. Alsócsernáton 160, P. I. Kézdi-szentlélek mult év végéig 175 lej beküldését kérjük, H. I. Náci Magyarózd 345, K. J. Verespatak 175, G. J. Homoródszentpéter 170, Sz. Ö. Czente 175 (r. 1931 márc. 15-ig), H. I. Nagyvárad 95, K. S. Torda 175, M. A. Varsolo 170, F. I. Teremiuifalu 175, G. J. Obéba 145, K. B. Felsőszentmihály mult év végéig 30 lej beküldését kérjük, K. N. J. Erdengeleg 310, G. M. Mezősámsond 163, P. K. Bukarest 345, A. Gy. Torda 110, B. L. Gyergyóújfalu 175, K. F. Hari 170, Hitelszövetkezet Apáca 241, B. M. Tekerőpatak 175, B. A. Kozmás 175, B. A. Kozmás 170, M. J. Bukarest 85, Cs. J. Sepsiszentgyörgy 175, P. M. Sepsibükszad 170, J. K. Nyújtód 175, Ifj. P. J. Görgényüvegcsür 345, K. S. Lukailencfalva 340, K. J. Nyárádesikfalva 170, Gy. J. Kis-koles 175, Ifj. S. A. Szamoskrassó 427, N. A. Szamosardó 175, F. J. Szamosardó 175, V. F. Fefend 1220 l. könyv, M. S. Torda 175, M. M. Oklánd 175, V. D. F. Bözöd 710 lej.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

Apróhirdetése!

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. A lást keresők részére 20 szóig lej. Előfizetőknek minden szó vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Kulcsárt fogadok! Csak mebizható, józan életű, szorgalmegyének pályázzanak. Cs. László, Ili-Marosilye, Huny-megye.

Gyermektelen hivatalnok! Zaspár 12-13 éves leánygyermeket vonne magához, kedvező feltételek mellett. Megtudható címmel együtt a kiadóhivatalban.

Három pár köves, hengersztás vámorló malomhoz szakértő feleltárs kerestetik. — Megkeresések a kiadóhivatal útján.

Középkorú nő ismeretségét keresem házasság céljából, mely nérem hozománytal üzlettársam is lehetne, vidéki üzletben. Teljes című leveleket „Biztos megértés” jellegre a kiadóba kérek.

Eladó egy nagyon szépen felletett 13 hónapos importált szülőltől származó yorkshirei tenyéskan, valamint novemberi születésű tenyészmalacok előjegyzetők későbbi szállításra. Patr-bány Miklós gazdasága Bogáde Mures-Marosbogát, Torda.

Gazdatiszt nőtlen, iskolai kézettség és mintagazdaságban szerezett hosszú gyakorlattal és tapasztalással állást keres. Sándor Sándor. Ojdula-Ozsdola, J. Treiscaune.

Bármilyen állást keresek ápr. 1-ig. Földműves és tejgazdasági iskolát 1901-ben végeztem, 48 éves vagyok s a gazdaságban igen nagy tapasztalattal rendelkezem. Levelek „Nagyon szorgalmas” jellegre a kiadóba küldendők.

Eladó 100 drb. prima anyaj Máricus 1-én bárányoznak. A darabonként 600 lej. Mágner Iván Palatca-Magyarpalatka, palatca: Mócs, Kolozsmegye.

Disz-, konyha- és gyümölcskertész állást keres. Cím a kiadóban.

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézelei:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosútvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,
Elfogad betéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat.
meghitelezéseket.

**Dohányzók
figyelmébe!**

Éretmeszesedési gégehurutot nem
kap. dohányozhat bátran anélkül,
hogy egészségének ártana. ha

„Nikostopot”

használ. A nikotin 86 százalékát
felfogja Cigaretta készlet 65 lei,
szivar készlet 100 lei Kapható
mindenütt. — Főlerakat **Cyalui**
gyógyszertár Targu-Muresz—
Marosvásárhely.

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcserjék, rózsák, szőlő-
oltványok, amerikai alanyvesszők
legutányosabb beszerzési forrása
gróf Bethlen László faiskolája
és szőlőoltványtelepénél Reteag-
Retteg, jud. Şomeş.

**AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD — NAGYENYED**

Az őszi szállítás megkezdődött.
Aki biztos eredményt akar el-
érni, ültessen fákat, bokrokat
stb. az őszi folyamán. **ÁRJELEZÉS**
Árjegyzék kívánatra díjtalanul

**Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.**

Betéteket előnyös kamattal mellet
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőánmartin-
Dicsőszentmárton, Alba-Iulia-
Gyulafehérvár, Targu-Murás-
Marosvásárhely. Oradea—Nagy-
várad és Timişoara—Temesvár

Saját tőkéi 143 millió lei.

Alfiliált intézelei:
Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Tak.-pénztár Odorheiu
Székelyudvarhely és Cristur-
Székelykeresztúr, Szászrégen-
vidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-
Szászrégen, Népbank Rt. Hued-
n-Bánfihunyad és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla—Sz.-újvár.

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végéz.
Áruraktárai a vasut mellett.

Szőlőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökeres rippariportális
és berlandéri szőlővesszőket meg-
bízható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló

telepünkről garantiált fajtiszta minden
betegségtől mentes duggyökeres
szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat. —
Tekintettel az évi nagy keresletre,
igyekezzék rendeléseit mielőbb hoz-
zánk juttatni, minthogy a múlt évben
nagyon sok vevőnkelt nem tudtuk
kielégíteni. — Árjegyzékét kívánatra
díjmentesen küldünk, mely a szőlő-
ültetésről, valamint a káros növé-
nyek irtásáról sok hasznos tudni-
valókat tartalmaz.

Székely Gabor és Tsa
szőlőoltvány- és gyümölcsfa-telep
Diosig-Bihardíószeg. (jud. Bihar.)

**Akinek rádiója van, vagy akar vásárolni,
ne mulassza el az alábbi könyvek beszer-
zéséről gondoskodni, mert ezzel rádió
ismereteit a leghatásosabban kiegészítheti:**

- Balogh Arthur: Kristály detektoros rádió készülék 96 lei
- Horváth László: A rádió amatőr kézikönyve — — 170 „
- Khayll és Rada: A rádió újdonságai 1926—1929-ig 17 „
- Milakovszky László: A rádiótelefon készítése — 96 „
- Molnár János: A rádiótelefon elméleti és gyakorlati
ismertetése: — — — — — 204 „
- Dr. Vajda Béla: Rádióismeretek — — — — — 25 „
- Zakariás: A rádió vezérfonala — — — — — 96 „

Megrendelhető a „MINERVA” R.-T. könyvesboltjában
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. szám.

Ha rádiót akar vásárolni, kérjen árjegyzéket
a „MINERVA” R.-T. rádióosztályától
Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.

Lesóványodott, erőtlén,
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN”

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembeűnő.

Kapható: gyógyszerüzletekben és Dr. Nagy Árpád gyógyszerüzletében
Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvétellel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

RADIUMCHEMA

LEGZEST
ELÉNKITI
VERELLATÁST
FOKOZZA
ANYAGCSERÉT
SZABÁLYOZZA
IDEGEKET KI-
EGYENSÜLYOZZA
MÉRGEZŐ ANYAGO-
KAT ELTÁVOLÍTTJA
GYULLADÁST GÁTLÓ ÉS
FELSZÍVÓ HATÁSA VAN
MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT
SZABÁLYOZZA,
FAJDALMAT CSILLAPÍT

RADIUMCHEMA

RHEUMA
ISCHIASIS
IZÜLETI
GYULLADÁSOK
IDEGBAJOK
ZSABA, BEMULÁS
ERELMESZESÉDES
NŐI BAJOK
GOLYVA, CUKORBAJ
MIGREN, BŐRBAJOK
SZIV. GYÓMOR, LÉP-MÁJ-
VESE-HASBANTALMAK
TÜDŐ-TUBERKULOTI-
KUS MEGBETEGEDE-
SEK, ASTHMA STB. STB.

RADIUMGYÓGYPARNAK

Beszerezheti és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimszáll „Radiumchema” romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Bathényi-utca) 31.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Weselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókintézetek:

Dej-Dés, Beclean - Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fiókjintézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágzatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Petőfi Sándor összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei,
díszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

Köhögés, Hurut, Tüdőbetegség

ellen minden esetben bevált a

SIROMALT

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket
a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak. —
A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul
a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. — Az étvágy
megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testi erő
teljes egészében visszatér. — A Siromalt olcsó, jóízű, tápláló,
malátás készítmény, amely minden palikában kapható. —
Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a

Gen-Krayer R.-T. Laboratorium, Timişoara-Temesvár 35.
cimre ingyen fűzetért, hogy meg tudja, mit kell tennie ezen bajok ellen?

